

1.เรื่อง: คู่มือฝึกอบรมหลักสูตร “พัฒนาศักยภาพ จป. เพื่อเป็นผู้นำการขับเคลื่อนองค์กรสุขภาวะ”

ในหัวข้อที่ 3.1 เรื่อง มาตรการ COVID Free Setting ในสถานประกอบกิจการ และ หัวข้อ 3.2 แผนการสอน หลักการและกลวิธีการสร้างเสริมสุขภาพเรื่อง 10 Packages

2.ชื่อ-นามสกุล : นายชลพันธ์ ปิยถาวรอนันต์

3.ชื่อหน่วยงาน : กองอนามัยวัยทำงาน

4.หลักการและเหตุผล :

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ได้กำหนดให้การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยการที่คนจะมีศักยภาพที่ดีได้นั้น สุขภาวะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนในทุกช่วงวัย ซึ่งการขับเคลื่อนการสร้างสุขภาวะในสถานประกอบกิจการจะช่วยให้สุขภาพโดยรวมของประชากรวัยทำงานดีขึ้นลดภาระการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและสถานประกอบกิจการเอง ประกอบกับภายหลังจากการแพร่ระบาดของ Covid 19 ประชาชนและสถานประกอบกิจการเริ่มให้ความสำคัญต่อการมีสุขภาพที่ดีมากขึ้น เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเป็นบุคลากรสำคัญในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งมีโครงสร้างการดำเนินงาน แผนงาน และงบประมาณที่ชัดเจน จึงควรเพิ่มเติมประเด็นการสร้างสุขภาวะในการดำเนินการโดยบูรณาการลงในแผนงานด้านความปลอดภัยฯ จะทำให้เกิดการจัดการ ที่เป็นระบบก่อให้เกิดความคุ้มค่า และความยั่งยืนในการดำเนินงาน

ปัญหาสุขภาพของแรงงานไทย นอกจากโรคจากการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ยังมีปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ (SDH : Social Determinant of Health)ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพแรงงาน ได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับยาสูบและสารเสพติด แอลกอฮอล์ สุขภาพจิต ความเครียด สถานะทางการเงินภาวะโภชนาการ และกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ ซึ่งสามารถนำไปสู่โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs : Non-Communicable Diseases) อันเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตของประชากรวัยแรงงานในปัจจุบัน จึงมีการบูรณาการเครื่องมือของหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงาน ดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นหลักสูตรฯ ที่มีรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในการขับเคลื่อนสุขภาวะในสถานประกอบกิจการ แนวทางการสร้างองค์กรแห่งความสุข การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพแบบองค์รวม ชุดความรู้สุขภาพ 10 Packages ขั้นตอนการดำเนินการโครงการสร้างเสริมสุขภาพ และมาตรการ COVID Free Setting ในสถานประกอบกิจการ เป็นต้น และได้นำหลักสูตรมาดำเนินการเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานแล้ว จำนวน 1,825 คน จากสถานประกอบกิจการ 1,140 แห่ง รวมทั้งมีการประเมินหลักสูตรจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานที่ได้รับการพัฒนา และนำข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวสามารถใช้เป็นหลักสูตรฝึกอบรมด้านวิชาการเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

5.วัตถุประสงค์ :

คู่มือฝึกอบรมหลักสูตรฯ

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาวะในสถานประกอบการ

2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรับทราบสถานการณ์และแนวโน้มเกี่ยวกับการดำเนินการสร้างสุขภาวะในสถานประกอบการ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาวะในสถานประกอบการ

3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาวะแรงงานควบคู่กับกลไกหลักที่มีในสถานประกอบการ เช่น กลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และกลไกคณะกรรมการสวัสดิการของสถานประกอบการ

หัวข้อเรื่อง มาตรการ COVID Free Setting ในสถานประกอบการ

1) อธิบายความหมายของมาตรการ COVID Free Setting ในสถานประกอบการได้

2) เข้าใจหลักปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อและการควบคุมการแพร่ระบาดเบื้องต้นของโรคโควิด-19 สำหรับสถานประกอบการ

3) สามารถใช้งานระบบ COVID Free Setting บน platform Thai Stop COVID ได้

หัวข้อ แผนการสอนหลักการและกลวิธีการสร้างเสริมสุขภาพเรื่อง 10 Packages

1) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เรื่อง 10 Packages

2) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจหลักการนำ 10 Packages ไปใช้ได้ตามบริบทของตนเองได้

6. วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ

- ทบทวนวรรณกรรมค้นคว้าหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ COVID Free Setting ในสถานประกอบการ หลักปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อและการควบคุมการแพร่ระบาดเบื้องต้นของโรคโควิด-19 สำหรับสถานประกอบการ สิ่งที่ส่งผลเสียต่อภาวะสุขภาพคนวัยทำงานและนำมาพร้อมกับทีมงานวิเคราะห์สังเคราะห์ ถิ่นกรองให้ได้ประโยชน์กับหนังสือเล่มนี้มากที่สุด

- เรียบเรียงถ้อยคำให้เหมาะสม เข้าใจง่ายสำหรับผู้ใช้งานมากที่สุด พร้อมส่งให้ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาของทีมงานช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของเนื้อหา

- ส่งพิมพ์และกระจายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้

7.เนื้อหา

- มาตรการความปลอดภัย COVID Free Setting สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม

(หน้า 88 - 91)

- COVID Free Environment

1) ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย

2) ด้านการรักษาระยะห่าง

3) ด้านการระบายอากาศ

- COVID Free Personnel
- COVID Free Customer
- Bubble and Seal
- การป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 แบบครอบจักรวาล (Universal Prevention for COVID-19) (หน้า 96)
- ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหาทั้ง 2 หัวข้อ

8.สรุปและข้อเสนอแนะ

-

9.ช่องทางการเผยแพร่:

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เอกสารประกอบการบรรยายชุดการเรียนรู้มาตรการ COVID Free Setting ในสถานประกอบการ

มาตรการ COVID Free Setting คือ มาตรการความปลอดภัยสำหรับองค์กร เป็นมาตรการความปลอดภัยที่สามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานประกอบการหรือสถานที่ได้ เช่น โรงงาน อุตสาหกรรม ร้านอาหาร ศูนย์การค้า ร้านสปา ร้านนวด ตลาด ขนส่งสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย โรงเรียน หรือสถานที่อื่น ๆ โดยทั่วไปมาตรการประกอบด้วยการจัดการ 3 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการสภาพแวดล้อม (COVID Free Environment) การจัดการด้านความสะอาด การเว้นระยะห่าง ไม่แออัด และมีระบบการระบายอากาศที่ดี
2. การจัดการผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) พนักงานได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ การตรวจ ATK หรือ RT-PCR พร้อมทั้งการคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงด้วยตนเอง
3. ผู้รับบริการ (COVID Free Customer) การตรวจ ATK หรือ RT-PCR

มาตรการ COVID Free Setting สร้างมาเพื่ออะไร

1. **เป้าประสงค์** คือ การสร้างสมดุลของการป้องกัน ควบคุมโรค กับความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และรายได้ความเป็นอยู่ของประชาชน
2. **วัตถุประสงค์** ประกอบด้วย 4 ข้อคือ
 - การยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการ/กิจการให้ปลอดภัยและมีความเชื่อมั่นด้านสุขอนามัย
 - สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน
 - เป็นเครื่องมือของรัฐในการบูรณาการงาน และกำกับติดตามประเมินผล
 - พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อกำกับ ติดตามการดำเนินการตามมาตรการ
3. **กลุ่มเป้าหมาย** ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ ประชาชน ผู้ประกอบการ/กิจการ และบุคลากรสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายภาครัฐ
4. **ประโยชน์ที่จะได้รับ** คือ
 - ผู้ประกอบการตรวจสอบตามมาตรการป้องกันโควิด-19 เพื่อให้มั่นใจในการเปิดบริการ พร้อมทั้งได้รับใบรับรอง (E-certification)
 - ประชาชนที่รับบริการได้รับความปลอดภัย สามารถตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการของสถานประกอบการ พร้อมทั้งร้องเรียน
 - สนับสนุนรัฐบาลในการนำเกณฑ์ประกาศไปถึงผู้ประกอบการและสนับสนุนหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจให้มีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเพื่อควบคุมการแพร่เชื้อ
 - เป็นแหล่งความรู้สำหรับประชาชน ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ ในการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ

2. การจัดการผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel)

- การคัดกรองความเสี่ยงพนักงานโดยใช้โปรแกรมประเมินตนเอง Thai Save Thai หรือ โปรแกรม/แบบบันทึกที่สถานประกอบการจัดทำขึ้น
- กำกับ ติดตาม ให้พนักงานปฏิบัติตามมาตรการ Universal Prevention อย่างเคร่งครัด
- พนักงานได้รับการฉีดวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนดรวมถึงเข็มกระตุ้น และควรตรวจคัดกรองด้วย Antigen Test Kit (ATK) เมื่อพนักงานมีอาการหรือความเสี่ยงสูง

3. ผู้รับบริการ (COVID Free Customer)

- ประเมินความเสี่ยงผู้มาติดต่อโดยใช้โปรแกรมประเมินตนเอง Thai Save Thai หรือ โปรแกรม/แบบบันทึกที่สถานประกอบการจัดทำขึ้น
- ผู้มาติดต่อต้องปฏิบัติตามมาตรการ Universal Prevention อย่างเคร่งครัด

4. Bubble and Seal เพื่อการป้องกันโรค

- มีการจัดทำทะเบียนรายชื่อตามแผนก ผู้ปฏิบัติงานตามบริบทของสถานประกอบการ
- มีการตรวจ ATK เป็นระยะ ตามบริบทของสถานประกอบการกำหนด
- มีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้ชีวิตและปฏิบัติงานปกติ ภายใต้มาตรการป้องกัน COVID – 19 (Living and working with COVID – 19)
- มีการดำเนินการตามแนวทางมาตรการป้องกัน COVID – 19 เช่น COVID Free Setting VUCA และ 2U (Universal Prevention และ Universal Vaccination)
- หากรับผู้ปฏิบัติงานใหม่ มีการดำเนินการตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้หรือไม่ (สามารถปฏิบัติงานได้ทันที ไม่ต้องกักตัว โดยพิจารณาการได้รับวัคซีน ดังนี้)

มาตรการความปลอดภัย COVID Free Setting สำหรับสถานประกอบการ

มาตรการความปลอดภัย COVID Free Setting สำหรับสถานประกอบการ ประกอบด้วย 4 เกณฑ์ ได้แก่

1. การจัดสภาพแวดล้อม (COVID Free Environment)

1.1 ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย

- มีเจลแอลกอฮอล์ไว้บริการในบริเวณต่าง ๆ เช่น ทางเข้าออก หน้าลิฟต์ ห้องอาหาร อย่างเพียงพอ
- มีการกำหนดและการตรวจสอบการทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง สำนักงาน อุปกรณ์/เครื่องใช้
- มีการกำหนดและการตรวจสอบการทำความสะอาดพื้นที่บริเวณโรงอาหาร/สถานที่รับประทานอาหารและ/หรือรถรับ-ส่งพนักงาน
- มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ อยู่ในสภาพดี และกำหนดจุดรวบรวมเพื่อรอไปกำจัดอย่างถูกต้อง
- กรณีมีหอพักสำหรับพนักงาน ให้กำกับติดตามตามมาตรการป้องกันโควิด-19 อย่างเคร่งครัด

1.2 ด้านการรักษาระยะห่าง พื้นที่ในการปฏิบัติงาน/บริการไม่ให้แออัด หากมีพื้นที่จำกัดให้มีการเว้นระยะห่างในพื้นที่ปฏิบัติงาน/บริการอย่างเหมาะสม

1.3 ด้านการระบายอากาศ

- ภายในอาคารที่มีผู้ใช้งาน ควรจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี และ/หรือมีการตรวจสอบระบบเครื่องปรับอากาศตามกำหนด
- ห้องน้ำควรมีระบบระบายอากาศที่ดี หรือเปิดพัดลมดูดอากาศ

- กรณีได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้น (booster dose) สามารถปฏิบัติงานได้ทันที โดยไม่ต้องตรวจ ATK
 - กรณีได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม แนะนำให้พนักงานได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้น (booster dose) โดยสามารถปฏิบัติงานได้ทันที ไม่ต้องตรวจ ATK
 - ไม่ได้รับวัคซีน จะต้องตรวจ ATK ก่อนเข้าทำงาน หากผลตรวจ ATK เป็นลบ สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ ภายใต้การกำกับดูแลการทำงานในกลุ่มย่อยของตนเอง (small group working) และแนะนำให้พนักงานรับการฉีดวัคซีน
 - กรณีผู้ปฏิบัติงานมีประวัติเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโควิด 19 ให้พิจารณาตรวจ ATK ก่อนเข้าปฏิบัติงาน
- ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มทั่วไปอย่างน้อยร้อยละ 80 ได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้น (Booster dose)
 - ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มเปราะบางร้อยละ 100 ได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้น (Booster dose)
 - หากมีผู้สัมผัสเสี่ยงสูงในสถานประกอบการ อนุญาตให้ปฏิบัติงานได้โดยไม่ต้องกักตัว โดยปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค COVID-19 อย่างเคร่งครัด เช่น การเว้นระยะใส่แมส หรือล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์

Platform Thai Stop COVID Plus คืออะไร

1. ช่องทางเข้าถึงข้อมูลและความรู้ เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประกอบด้วย การประเมินผ่านระบบออนไลน์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ การจัดเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ การดูผลการประเมิน และการได้รับใบรับรองหลังจากการประเมิน
2. สื่อสารความรู้ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
3. ยกระดับมาตรฐาน สถานประกอบการ สถานบริการ ด้วยการประเมินรับรองตนเอง เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการ

ช่องทางการเข้าถึง Platform Thai Stop COVID Plus ประกอบด้วย

1. เว็บไซต์ Thai Stop COVID Plus รูปแบบหน้าจอการแสดงผลของเว็บไซต์
2. การลงทะเบียนสถานประกอบการผ่านเว็บไซต์ โดยการสมัครที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการมี 2 หัวข้อคือ 1. โรงงาน (Good Factory Practice) และ 2. สำนักงาน องค์กร

การป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 แบบครอบจักรวาล (Universal Prevention for COVID-19)

1. ออกจากบ้านเมื่อจำเป็น
2. สวมหน้ากากอนามัยและทับด้วยหน้ากากผ้า ทั้งในบ้านและนอกบ้านเมื่อมีคนมากกว่า 2 คน
3. ผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปี และผู้ที่มีโรคเรื้อรังออกจากบ้านเท่าที่จำเป็น
4. หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสหน้ากากอนามัย รวมทั้งใบหน้า ตา จมูก ปาก โดยไม่จำเป็น
5. ทำความสะอาดฆ่าเชื้อพื้นผิวที่ถูกสัมผัสบ่อย ๆ
6. เลือกทานอาหารที่ร้อนหรือปรุงสุกใหม่ ควรทานแยกสำหรับ หากทานร่วมกันควรใช้ช้อนกลางส่วนตัว
7. เว้นระยะห่าง 1-2 เมตร ในทุกสถานที่
8. ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่/เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ห้องสุขา ไอ จาม หรือสัมผัสสิ่งของร่วมกัน
9. แยกของใช้ส่วนตัวทุกชนิด
10. หากสงสัยว่าตัวเองมีความเสี่ยงควรตรวจด้วย ATK เช่น สัมผัสผู้ที่อาจติดเชื้อ หรือมีอาการ

